

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑ

ՀՀ վերահսկիչ պալատի խորհրդի 2009 թ. մայիսի 4-ի թիվ 12/4 որոշման հիման վրա ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարությունում իրականացված վերահսկողության արդյունքներով հայտնաբերված խախտումների և թերությունների վերացման

	Խախտման բովանդակությունը	Առկա թերությունների վերացման ուղղությամբ կատարված և հետագայում կատարման ենթակա աշխատանքների վերաբերյալ	Ժամկետները
1	«Ա. Ի. Ալիխանյանի անվան Երևանի ֆիզիկայի ինստիտուտ» ՊՈԱԿ		
	Այլ պետություններից ստացված դրամաշնորհները «եկամուտներ» հոդվածով ձևակերպվել են այն չափով, որով ունեցել են ծախսային ծածկույթ: 2007թ.՝ 153.5 մլն դրամ 2008թ.՝ 202.6 մլն դրամ Շահութահարկի գծով չկատարված պարտավորություններ	Տվյալ հարցով կատարվում են ուսումնասիրություններ, միջոցներ են ձեռնարկվում ՊՈԱԿ-ի ղեկավարության պատասխանատվությունը հաշվապահական հաշվառման փաստաթղթերում եկամուտների և ծախսերի ծավալները ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան և լիարժեք արտացոլելու, հարկային պարտավորությունները կատարելու, աշխատողների վարձատրությանն ուղղված բյուջետային միջոցները նպատակային և արդյունավետ օգտագործելու ուղղությամբ:	մինչև 2009 թ. ավարտը
	Կադրերի կառուցվածքում առկա են 0.5 և 0.25 դրույքով ձևակերպված 70-91 տարեկան 183 մասնագետ և ձևակերպված, սակայն չաշխատող մարդիկ, նույն ընտանիքի մի քանի անդամներ:	Նշված աշխատակիցների մի մասը ազատվել են աշխատանքից, իսկ մնացածը կազատվեն համապատասխան ուսումնասիրություններ կատարելուց հետո:	2009 ղեկտեմբեր
	Շինվերանորոգման աշխատանքները Ինստիտուտն իրականացրել է տարեկան նախահաշվից դուրս, որից հետո տարածքն օտարել է «Հայրուսակ համալսարան» ՍՊԸ-ին: Նախարարի հրամանով Ինստիտուտին հանձնարարվել է իրականացնել Երևանի Ալիխանյան եղբայրներ N 2 հասցեում գտնվող N 21 շենքից 675 քմ մակերես ունեցող տարածքի վերանորոգման աշխատանքները՝ համապատասխան պայմանագիր կնքելով «Հայրուսակ համալսարան» ՍՊԸ-ի հետ, որը չունի շինարարական լիցենզիա: Փաստորեն, Ինստիտուտը վերանորոգման համար Համալսարանին տվել է 20.0 մլն դրամ, որից հետո համալսարանը նրան տարածքը վաճառել է 25.0 մլն դրամով (ներառյալ՝ ԱԱՀ): Աշխատանքներն ամբողջ ծավալով իրականացվել են առանց նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերի, ենթակապալառու «Նամյու» ՍՊԸ կողմից:	Միջոցներ ձեռնարկել ՊՈԱԿ-ի կողմից ՀՀ կառավարության որոշման պահանջների խախտմամբ «Հայրուսակ համալսարան» ՍՊԸ-ին հատկացված 20,000.0 հազ. դրամը վերականգնելու, ինչպես նաև «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 26-րդ հոդվածի պահանջի խախտմամբ՝ առանց լիցենզիայի առկայության, սեփական ուժերով ընթացիկ և կապիտալ նորոգման նմանատիպ աշխատանքների իրականացումը հետագայում կանխելու ուղղությամբ.	2010թ. մարտ
	Ինստիտուտը սեփական ուժերով իրականացրել է 64,744.0 հազ. դրամի ընթացիկ և կապիտալ նորոգման աշխատանքներ՝ առանց լիցենզիայի առկայության: «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 26-րդ հոդվածի համաձայն, առանց լիցենզիայի գործունեությամբ զբաղվելը հանգեցնում է տուգանքի գանձման՝ հաշվարկված իրացման շրջանառության (համախառն եկամտի) 50 տոկոսի չափով՝ 32.4 մլն. դրամ:	Ինստիտուտի կարիքների համար 2007-2008 թթ ընթացքում իրականացված շինարարական աշխատանքները ֆինանսավորվել են արտաքին ֆինանսական աղբյուրներից: Միաժամանակ, տուգանքների կիրառումը կարող է մեծ վնաս հասցնել կազմակերպության հետագա գոյատևմանը և առավել ևս գիտական ներուժի պահպանմանը:	

2	«Գիտատեխնիկական լրատվության հայկական կենտրոն» ՊՈԱԿ		
	2007 և 2008 թթ. գրականության ձեռք բերման համար իրականացվել է 13.5 և 6.8 մլն դրամի գրականության բաժանորդագրություն՝ 100.0 % կանխավճարով, սակայն ամբողջությամբ չի ստացվել (ООО “КНТ”, ООО “Информнаукa”): Արդյունքում, 6.0 մլն. դրամի գրականություն չի ստացվել:	Միջոցներ են ձեռնարկվում 6 մլն դրամը վերականգնելու ուղղությամբ	2009թ. դեկտեմբեր
3	«Կենսատեխնոլոգիայի գիտահետազոտական ինստիտուտ» ՓԲԸ		
	2008 թվականներից մինչև օրս վերանորոգման աշխատանքներն իրականացվում են օրենսդրությամբ սահմանված կարգերի խախտմամբ, առանց մրցույթ հայտարարելու:	Վերանորոգման աշխատանքները դադարեցվել են և կազմակերպության կողմից ձեռնարկվում են միջոցներ այդ աշխատանքները ՀՀ օրենսդրության պահանջներին համապատասխանեցնելու ուղղությամբ:	2009 դեկտեմբեր
	Մեր կողմից պարբերաբար ստուգմամբ պարզվել է, որ 36 աշխատողները չկան, բայց նրանց հետ կնքվել են աշխատանքային պայմանագրեր շուրջ 20.0 մլն դրամի ոչ նպատակային և անարդյունավետ ծախս	Կատարվում են համապատասխան ուսումնասիրություն և նշված աշխատանքային պայմանագրերը կլուծվեն:	2009 դեկտեմբեր
4	Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտի զարգացման պետական աջակցության 2008 թ. ծրագրի շրջանակներում «ԱԹՀԳՕ քորփորեյշն» ՀԿ հայաստանյան մասնաճյուղ Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտի զարգացմանը պետական աջակցության ծրագիր		
	Համաֆինանսավորման մասով դրսի Կազմակերպության կողմից 31.0 մլն դրամի համակարգչային տեխնիկական և գրասենյակային կահույքը ձեռք չեն բերվել, բայց պետական բյուջեից 20.0 մլն դրամը տրվել է 20.0 մլն դրամը պետական բյուջե վերականգնման ենթակա անարդյունավետ ծախս	ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարության և «ԱԹՀԳՕ քորփորեյշն» հասարակական կազմակերպության միջև ձեռք է բերվել պայմանավորվածություն գումարը վերականգնելու ուղղությամբ:	2010 մարտ
	Պայմանագրով նախատեսված միջոցառումները իրականացվել են Գլոբալ Ալյանսի և «ԱՄՆ ՄԶԳ կապալառու» կազմակերպության կողմից, որոնց 21.7 մլն դրամի ծախսերը հավաստող փաստաթղթերը բացակայում են 21.7 մլն դրամի համաֆինանսավորման մասով պարտավորությունների կատարումը չի հիմնավորվում, իսկ բյուջեն հատկացրել է 28.0 մլն դրամ	Նշված աշխատանքները իրականացվել են ամբողջ ծավալով: Նախարարությունը դիմել է համապատասխան կազմակերպությանը իրականացված միջոցառումները հիմնավորող փաստաթղթերը ներկայացնելու համար:	2009 դեկտեմբեր
5	«Զբոսաշրջության և տարածքային տնտեսական զարգացման» վարչություն		

Հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտների որակավորման համար պետական տուրք է նախատեսվել 5.0-ից մինչև 1,250.0 հազ. դրամ: Ավելի քան 170 տնտեսավարող սուբյեկտներից որակավորման կարգ են ստացել ընդամենը 11 հյուրանոց և 4 զբոսաշրջային տուն, կամ ամբողջի շուրջ 9.0%-ը, սակայն նրանցից գերակշիռ մասի վերաբերյալ մի շարք ինտերնետային կայքերում որակավորման կարգի նշանների օգտագործմամբ ներկայացված են սահմանված կարգով չորակավորված հյուրանոցներ, որոնց որակավորման դեպքում հնարավոր կլինի ՀՀ պետական բյուջե ապահովել լրացուցիչ եկամուտ: «Զբոսաշրջության և զբոսաշրջային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի պահանջների կատարման լիարժեք ապահովման դեպքում հնարավոր կլին էր ապահովվել «Պետական տուրքի մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված լրացուցիչ մուտքեր պետական բյուջե:	Զբոսաշրջության բնագավառում ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարության լիազորությունները հստակեցնելու, նրան զբոսաշրջության բնագավառի օրենսդրության պահանջների պահպանման նկատմամբ հսկողություն իրականացնելու լիազորություններ վերապահելու, ինպես նաև առանց օգտագործելու արգելքը բոլոր սուբյեկտների (նաև ինտ. կայքեր սպասարկող) վրա տարածելու վերաբերյալ դրույթներ նախատեսվում են «Զբոսաշրջության և զբոսաշրջային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին ՀՀ օրենքի նախագծում: Նախագիծը մշակվում է զբոսաշրջության վարչության կողմից և կներկայացվի ՀՀ կառավարության քննարկմանը 2009 թվականի դեկտեմբերին՝ ի կատարումն ՀՀ կառավարության 2008 թվականի հոկտեմբերի 16-ի «Զբոսաշրջության զարգացման հայեցակարգից բխող 2008-2012 թվականների միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» N 1322-Ն որոշման հավելվածի 1-ին կետի և 2009 թվականի հունվարի 15-ի «ՀՀ կառավարության 2009 թվականի գործունեության միջոցառումների ծրագիրը և գերակա խնդիրները հաստատելու մասին» N 40-Ն որոշման հավելված 1-ի 102-րդ կետի: Նշված փոփոխությունները կատարելուց հետո հնարավոր է պետ բյուջե ապահովել շուրջ 50 մլն դրամի մուտքեր:	2009 դեկտեմբեր 2009 թ-ից սկսած
Վարչությունը չի վերահսկել որակավորման պայմանների կատարումը, պատժամիջոցներ չի կիրառել դրանք խախտողների նկատմամբ: 2007 և 2008 թթ. նման մուտքեր չեն ապահովվել, որը ենթադրում է տուգանքների կիրառում՝ 50.0-ից մինչև 200.0 հազ. դրամ, իսկ նշանակված տուգանքը 30 օրվա ընթացքում չվճարելու դեպքում յուրաքանչյուր ուշացած օրվա համար տույժ՝ գումարի 0.15%-ի չափով: Օրենքը ենթակա է հստակեցման: Պետական բյուջե լրացուցիչ կարող էր մուտքագրվել 15 մլն դրամ	ՀՀ-ում զբոսաշրջության զարգացման 2010 թվականի ծրագրի նախագծում նախատեսված են միջոցառումներ, որոնք անհրաժեշտ են որակավորման պայմաններին որակավորված հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտների համապատասխանության պարբերական գնահատումն իրականացնելու համար:	2009 նոյեմբեր
6	«Զբոսաշրջության զարգացման հայկական գործակալություն» ՓԲ ընկերություն	
Խախտվել է «Պետական տուրքի մասին» ՀՀ օրենքը «Հայկական» բառն իր անվանման մեջ օգտագործելու համար գործակալությունը պետք է պետական տուրք վճարեր՝ տարեկան 600.0 հազ. դրամի չափով: 4 տարվա տուրքը չի վճարվել, կիրառվում է նաև օրական տույժ՝ 0.5%-ի չափով: Պետական բյուջե պակաս է մուտքագրվել 15.5 մլն դրամ	15.5 մլն դրամ գումարը վերականգնվել է «ՀՀ-ում զբոսաշրջության զարգացման 2009 թվականի ծրագրի» միջոցներից:	

	Ցուցահանդեսներին մասնակցելու նպատակով տաղավարների վարձակալության և կառուցապատման դիմաց սույն ուսումնասիրությունն ընդգրկող ժամանակահատվածում վճարվել է շուրջ 100.0 մլն դրամ, այդ թվում ՀՀ պետական բյուջեից՝ ծախսերի 1/3-ը: Ծախսերի շուրջ 60.0%՝ հիմնավորող հաշիվ-ապրանքագրերի վրա կնիքները բացակայել են:	Ընկերության տնօրինությունը խիստ զգուշացվել է և միջոցներ են ձեռնարկվում նրա ֆինանսատնտեսական գործունեության ֆափանցիկությունն ու վերահսկելիությունը, ծախսերի կատարման հիմնավորվածությունը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման կանոնները պահպանելու համար:	
	Խախտվել է «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքը՝ միջոցառումների իրականացման նպատակով համաֆինանսավորումը կազմել է շուրջ 400.0 մլն դրամ, որից շուրջ 250.0 մլն դրամի ծախսը հաշվապահական փաստաթղթերով հիմնավորված չէ և չի մուտքագրվել հաշվարկային հաշիվ կամ դրամարկի: Չհիմնավորված ծախսը՝ 250.0 մլն դրամ	Զբոսաշրջության զարգացման ծրագրի շրջանակներում իրականացվել է տեխնիկական աջակցություն ԱՄՆ ՄՁԳ (CAPS) կազմակերպության միջոցով: Համաֆինանսավորմամբ իրականացվող կամ տեխնիկական աջակցություն տրամադրող միջազգային կազմակերպությունները չեն ներկայացնում իրենց կողմից իրականացված միջոցառումները հիմնավորող ֆինանսական փաստաթղթեր:	
	Խախտվել է «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքը Ընկերության կանոնադրությունը հաստատվել է ՀՀ կառավարության 23.06.2000թ. և ստեղծման պահից բաժնետերերի ընդհանուր ժողով չի կայացել, վերստուգող հանձնաժողով չի կազմվել:	Հաշվի առնելով, որ գործակալությունը գտնվում է լուծարման ընթացքում, տվյալ խնդիրը կքննարկվի լուծարային հանձնաժողովի կողմից և կձեռնարկվեն միջոցներ նախարարության ենթակա հիմնարկներում տվյալ հարցը առավել խիստ հսկողության տակ պահելու ուղղությամբ:	2010 հունվար
	Խախտվել է «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքը Նախարարության կողմից Ընկերության եկամուտների և ծախսերի տարեկան նախահաշիվը չի հաստատվել:		
7	«Հայ», «Հայաստան» բառերն և դրանց թարգմանությունները առևտրական կազմակերպությունների ֆիրմային անվանումների մեջ օգտագործելու համար պետական տուրքի գանձման մասին		
	Խախտվել է «Պետական տուրքի մասին» ՀՀ օրենքի պահանջը ՀՀ-ում գրանցված և փաստացի գործող տնտեսվարող սուբյեկտներից շուրջ 100 առևտրային կազմակերպություններ իրենց անվան մեջ օգտագործում են «Հայ», «Հայաստան», «հայկական» բառերը և դրանց թարգմանությունները, սակայն 2007 թվականից մինչ այժմ պետական տուրք չեն վճարել: Պետական տուրքը սահմանված է 600.0 հազ. դրամ, իսկ ուշացնելու դիմաց գանձվում է տույժ՝ օրական 0.5%-ի չափով: Պետ բյուջե պակաս է մուտքագրվել 700.0 մլն դրամ (որից հիմնական գումարը՝ 200.0 մլն դրամ)	Կձեռնարկվեն համապատասխան միջոցներ ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարության և ՀՀ Կ/Ա պետական եկամուտների կողմից միջև տեղեկատվության փոխանակման և համապատասխան օրենսդրական դաշտի հստակեցման, ինչպես նաև գումարների գանձման ուղղությամբ:	2010 մարտ
8	«Չափագիտության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի լիազորությունները		

Չափումների միասնականության ապահովման մասին» ՀՀ օրենքի ոչ լիարժեք կիրարկման և անհրաժեշտ մեխանիզմների բացակայության հետևանքով ի հայտ են եկել առանձին թերություններ ու բացթողումներ, որոնց համար ՉԱԻ-ն որպես չափագիտական գործունեություն իրականացնող մարմին, չի կրել պատասխանատվություն, իսկ անհրաժեշտ մեխանիզմների բացակայության պատճառով լիարժեք չի իրականացնել նաև առկա թերությունների ու բացթողումների վերացման ուղղությամբ աշխատանքներ	ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարության կողմից Համաշխարհային բանկի աջակցությամբ հրավիրվել են Գերմանիայի չափագիտության ինստիտուտի փորձագետներ, որոնք գնահատել են չափումների միասնականության ապահովման ազգային համակարգը՝ այդ թվում օրենսդրական: Արդյունքում կներկայացվեն համապատասխան առաջարկություններ՝ օրենսդրական դաշտի և ինստիտուցիոնալ փոփոխությունների վերաբերյալ: ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարության կողմից նախատեսվում է մշակել «Որակի ազգային ենթակառուցվածքների» հայեցակարգ, որի ընդունումից հետո շրջանառության մեջ կդրվի «Չափումների միասնականության ապահովման մասին» ՀՀ նոր օրենքի նախագիծը, որում կհստակեցվեն ինստիտուտի խնդիրները և գործառնությունները, կամրագրվեն դրույթներ և մեխանիզմներ՝ ուղղված ոլորտում առկա թերությունների ու խախտումների համար նրա պատասխանատվության բարձրացմանը, չափագիտական ծառայությունների ծավալների ու դրանց դիմաց գանձվող գումարների ավելացմանը:	2010 ընթացքում
Ստուգաչափման չեն ներկայացվում և չեն կիրառվում գազալցակայանների անվտանգությունը ապահովող չափիչ սարքավորումները՝ գազանալիզատորները, ավտոմատ փականները և այլն ՀՀ-ում գործում են 1030 բենզալցման գործունեություն իրականացնող տնտեսավարող սուբյեկտներ, որոնց կողմից շահագործվում են շուրջ 1889 բենզալցակայաններ, որից ստուգաչափված են ընդամենը 576-ը Երևան քաղաքի շուկաներում ստուգաչափված են ընդամենը 79 հատ կշեռք, իսկ խոշոր խանութներից շուրջ 40-ը առհասարակ չեն ներկայացել ստուգաչափման Չկան վերլուծություններ տնտեսավարող սուբյեկտների չափագիտական վիճակի և ապահովվածության մասին: «Նաիրիտ Գործարան» ՓԲԸ-ի կողմից ստուգաչափման են ներկայացվել 52 հատ սարքավորում, մինչդեռ միայն 2009թ. վթարի ենթարկված արտադրամասի չափման միջոցները կազմել են 64 հատ, որոնցից ոչ մեկը ստուգաչափված չի եղել Հսկողությունից դուրս են արտադրության մի շարք բնագավառներ իրենց չափագիտական ապահովվածությամբ: Օրինակ՝ չափածրարված ապրանքներին ներկայացվող պահանջների կատարման ապահովումը (չափածրարված սուրճերը, կարագները, ձավարեղենը և այլ ապրանքատեսակներ) և այլն Չափագիտական վկայագրման ներկայացված չեն բուժ. հիմնարկների կողմից կիրառվող չափումների կատարման մեթոդիկաները	Միջոցառումներ են մշակվում ՉԱԻ-ի ու Շուկայի և սպառողների շահերի պաշտպանության տեսչության միջև համագործակցությունն ուժեղացնելու համար՝ չափագիտական վերահսկողությունից դուրս մնացած ոլորտներում բացահայտված խախտումները նվազագույնի հասցնելու նպատակով իրականացված համալիր միջոցառումների արդյունքում արդեն 2010 թվականից ակնկալվում են ստուգաչափական ծառայությունների դիմաց մուտքերը զգալիորեն ավելացնել (ծավալների գնահատումը կկատարվի միջոցառումների իրագործման փուլում):	Սկսած 2009 թ. դեկտեմբերից

	Հսկողությունից դուրս է ազգաբնակչության էլեկտրամագնիսական ճառագայթային անվտանգությունը: Բջջային կապի ապահովման համար շենքերի տանիքներին տեղադրված մեծ քանակությամբ հաղորդող/ընդունող հաղորդիչ կայաններից ոչ մեկը վկայագրված չէ, այն դեպքում, երբ այդ ալեհավաքների պարամետրերի փոփոխությունը կարող է բերել այդ և հարևան շենքերի բնակիչների ուղիղ ճառագայթահարմանը:		
	Օրենքի կիրարկումն ապահովող մեխանիզմների առկայության դեպքում ՉԱԻ-ի կողմից միայն ստուգաչափման ծառայությունների մատուցման դիմաց տարեկան մուտքերը հնարավոր էր ավելի քան կրկնապատկել (2007-2008 թթ. փաստացի տարեկան մուտքերը կազմել են շուրջ 250.0 մլն դրամ):		
9	Հավատարմագրման գործակալություն		
	Առանձին դեպքերում փաստաթղթերի փորձաքննությունը կրում է ձևական բնույթ. Սերտիֆիկացման մարմիններն ու լաբորատորիաները հավատարմագրվել են առանց սահմանված պահանջները բավարարելու: Շուրջ 20 սերտիֆիկացման մարմիններ և փորձարկման լաբորատորիաներ գործել են առանց համապատասխան որակավորված աշխատակազմ ունենալու, որը Գործակալության կողմից չի արձանագրվել: Խախտվել է «Համապատասխանության գնահատման մասին» ՀՀ օրենքի 22-րդ հոդվածի պահանջը, ըստ որի հավատարմագրման նպատակով հայտատուն պետք է ապահովված լինի նշված ոլորտում ործունեության համար անհրաժեշտ անձնակազմով, տվյալ բնագավառում համապատասխան ուսուցում և որակավորում ստացած փորձագետներով, ինչպես նաև ուսուցում և որակավորում ստացած փորձարկում իրականացնող անձնակազմով, մինչդեռ նշված պահանջը Գործակալության կողմից կիրառվել է ոչ բոլոր հայտատուների նկատմամբ: Բացի այդ, անկախ փորձագիտական աշխատանքային խմբի անդամները գլխավորապես չեն ունեցել փորձագետի որակավորում: - Ստուգայցերով արձանագրվել է, որ Բույսերի կարանտինի և բույսերի պաշտպանության ծառայություն» ՊՈԱԿ-ի սահմանային հսկիչ կետերի՝ լաբորատորիաները գործում են առանց անհրաժեշտ պայմաններ ունենալու:	Կկազմվի պարբերական գնահատումների իրականացման տարեկան պլան գրաֆիկ, խստորեն կվերահսկվի դրա կատարումը: Կվերանայվեն իրավական ակտերով սահմանված՝ լաբորատորիաներին ներկայացվող պահանջները:	2010 հունվար
		Նախարարությունը կվերանայի հանձնաժողով ձևավորելու հարաբերությունները կարգավորող իրավական ակտերը և հանձնաժողովում կընդգրկի առավելապես մասնագիտական որակավորում ունեցող անձանց:	2010թ. ընթացքում
			ՊՈԱԿ-ի սահմանային հսկիչ կետերի լաբորատորիաներում կկատարվեն լրացուցիչ ուսումնասիրություններ և կգնահատվի դրանց պայմանների համապատասխանությունը ՀՀ օրենսդրության պահանջներին
10	«Ստանդարտների ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ (Ինստիտուտը ղեկավարվում է «Ստանդարտացման մասին», «Համապատասխանության գնահատման մասին» ՀՀ օրենքներով, գործող այլ իրավական ակտերով և իր կանոնադրությամբ)		

Լաբորատոր փորձաքննությունները պատշաճ մակարդակով չեն կատարվում, սահմանված պահանջները խախտվում են: Լաբորատոր հետազոտության արդյունքները հավաստի չեն և չեն համապատասխանում ԳՈՍՏ-ով սահմանված նորմատիվներին, խախտվում են փորձարկման ժամկետները: Առանձին ապրանքատեսակների մասով լաբորատոր արձանագրությունը հայտատուին է տրամադրվել 1 օրվա ընթացքում: Որոշ արձանագրություններ դրական եզրակացությամբ տրվել են առանց համապատասխան հետազոտություններ կատարելու՝ լաբորատորիայի մատյաններում փորձարկման վերաբերյալ գրառումները բացակայում են: Փորձարկման են ենթարկվում անհայտ ծագման և անորոշ ժամկետի արտադրության ապրանքատեսակներ: Յուրաքանչյուր փորձարկման նյութաժախսը պետք է կազմի գնի շուրջ 33.0%-ը, մինչդեռ 2007-2008 թթ. լաբորատորիայի իրական նյութաժախսը կազմել է ընդամենը 5.7 մլն դրամ, կամ հասույթի 3.6%-ը: Տարբեր տարիներին նույն ապրանքների փորձարկումներն իրականացվել են տարբեր տևողությամբ:	Կանցկացվի ծառայողական քննություն՝ մեղավորներին պարզելու և կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու համար, միաժամանակ կվերանայվի ընկերության որակի կառավարման համակարգը՝ առանձին գործնական ընթացակարգերի նկատմամբ հսկողությունն ուժեղացնելու նպատակով: Ներկայումս ընկերությունում շարունակվում են կառուցվածքային և գործառնական փոփոխությունների կատարման աշխատանքները, որոնց շնորհիվ արձանագրված խախտումները և թերությունները հետագայում կբացառվեն:	2009թ. դեկտեմբեր
Սերտիֆիկացումը կրում է ձևական բնույթ, կատարվում է իրավական ակտերով ամրապահված կանոնների խախտմամբ: Ծառայությունների մատուցման սերտիֆիկացման աշխատանքների իրականացման ժա-մա-նակ տնտեսավարող սուբյեկտների նկատմամբ ցուցաբերվել է կամայական մոտեցում, սերտիֆիկատը տրվում է ոչ հավաստի լաբորատոր փորձաքննությունների արձանագրությունների հիման վրա, առանձին դեպքերում սերտիֆիկատները տրվում են առանց լաբորատոր արձանագրության, գրանցամատյաններում սխալ են գրանցվում սերտիֆիկատների տրման ամսաթվերը, խախտվում են տեխ. կանոնակարգով սահմանված՝ նմուշառման պահից սերտիֆիկատների տրման ժամկետները (1-2 օր) առանձին դեպքերում սերտիֆիկացումն իրականացվել է փորձագետի որակավորում չունեցող կամ ժամկետանց վկայականով անձանց կողմից:	Նախարարությունն ընկերության տարեկան ծախսերի նախահաշիվը հաստատելիս, հատուկ ուշադրություն կդարձնի լաբորատոր փորձարկումների համար անհրաժեշտ նյութաժախսերի նորմաների պահպանման հարցին:	2009-2010 թթ.
Սերտիֆիկացումը կրում է ձևական բնույթ, կատարվում է իրավական ակտերով ամրապահված կանոնների խախտմամբ: Ծառայությունների մատուցման սերտիֆիկացման աշխատանքների իրականացման ժա-մա-նակ տնտեսավարող սուբյեկտների նկատմամբ ցուցաբերվել է կամայական մոտեցում, սերտիֆիկատը տրվում է ոչ հավաստի լաբորատոր փորձաքննությունների արձանագրությունների հիման վրա, առանձին դեպքերում սերտիֆիկատները տրվում են առանց լաբորատոր արձանագրության, գրանցամատյաններում սխալ են գրանցվում սերտիֆիկատների տրման ամսաթվերը, խախտվում են տեխ. կանոնակարգով սահմանված՝ նմուշառման պահից սերտիֆիկատների տրման ժամկետները (1-2 օր) առանձին դեպքերում սերտիֆիկացումն իրականացվել է փորձագետի որակավորում չունեցող կամ ժամկետանց վկայականով անձանց կողմից:	Տվյալ ոլորտում նույնպես կանցկացվի ծառայողական քննություն՝ մեղավորներին պարզելու և կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու համար: Միջոցառումներ կմշակվեն հետագայում նշված խախտումները վերացնելու ուղղությամբ:	2009թ. դեկտեմբեր
2007-2008թթ. սերտիֆիկացման գործունեությունը իրականացվել է սահմանված կանոնակարգի պահանջների խախտումներով: Մասնավորապես. գրանցամատյանները հաստատված չեն, գրանցամատյանները վարվում են սխալներով՝ հատկապես սերտիֆիկատների տրման ամսաթվերի մասով		

	Սերտիֆիկացումը և լաբորատոր փորձարկումները կրում է ձևական բնույթ, կատարվում է իրավական ակտերով ամրագրված կանոնների խախտմամբ: Առանձին ապրանքատեսակներով լաբորատոր արձանագրությունը հայտատուին է տրամադրվել 1 օրվա ընթացքում՝ խախտելով տեխ. կ/կարգով սահմանված պահանջները, սերտիֆիկատները տրվել են առանց լաբորատոր փորձարկման, գրանցամատյանները վարվում են սխալներով՝ հատկապես սերտիֆիկատների տրման ամսաթվերի մասով:	Կխստացվի պահանջը հաստատված նախահաշվային ցուցանիշների ապահովման, գերաժախս թույլ չտալու նկատմամբ:	2010թ. հունվար
	2007-2008 թթ. ընթացքում ինստիտուտի կողմից փաստացի կատարված ծախսերը առանձին հոդվածներով գերազանցել են նախահաշվային ցուցանիշները: 2007թ.-ին նախահաշվային ցուցանիշները գերազանցվել են 24306.2, իսկ 2008թ.-ինը՝ 29711.6 հազ. դրամով, որից ընդամենը 18500 հազ. դրամն է համաձայնեցվել Նախարարության հետ: Պարզևատրումները, որոնք կազմում են համապատասխանաբար՝ 2007թ.-ին 50172.3 հազ. դրամ, իսկ 2008թ.-ին 58395.7 հազ. դրամ, չունեն հիմնավորումներ և իրականացվել են ծախսային հոդվածների տնտեսման հաշվին:		
	Փորձագետների վերապատրաստման դասընթացներն ու որակավորման վկայականների տրամադրումը կազմակերպվում է ցածր արդյունավետությամբ:		
	«Ստանդարտների ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի փորձագետները շուրջ 5 ամիս (01.12.08-02.04.09 թթ.) սերտիֆիկացում են իրականացրել առանց համապատասխան որակավորում ունենալու, առանց փորձագետի որակավորման են գործում նաև մասնավոր սերտիֆիկացման մարմինները, վերապատրաստման դասընթացներ չեն անցել և փորձագետի որակավորում չունեն նաև Հավատարմագրման գործակալության, ինչպես նաև Շուկայի և սպառողների շահերի պաշտպանության պետական տեսչության աշխատակիցները	Մշակվում է և կներդրվի փորձագետների որակավորման նոր ընթացակարգ:	
11	Հաշվապահական հաշվառման կենտրոն ստեղծելու նպատակով ՀՀ կառավարության պահուստային ֆոնդից հատկացված միջոցների օգտագործման մասին		

	Հաշվապահական հաշվառման կենտրոն ստեղծելու նպատակով հիմնանորոգման աշխատանքների համար ՀՀ կառավարության պահուստային հիմնադրամի միջոցների հաշվին «Միհրշին» ՍՊ ընկերությունը ծախսել է շուրջ 43.3 մլն դրամ: Հաշվապահական փաստաթղթերի ուսումնասիրությամբ արձանագրվել է, որ որոշ ապրանքատեսակների ձեռք բերման փաստաթղթերը բացակայել են, իսկ որոշ ապրանքատեսակների ձեռք բերումներն իրականացվել են շուկայականից էականորեն բարձր գներով: թույլ են տրվել նաև նաժագծանախահաշվային փաստաթղթերից շեղումներ, ընդհանուր առմամբ, 6.5 մլն դրամի չափով, որից ենթակա է վերականգնման 4.5 մլն դրամը:	Աշխատանքների ընթացքում առանց հաշիվ ապրանքագրերի ձեռք բերված ապրանքները ձեռք են բերվել շուկայից և դրա դիմաց վճարվել են սահմանված հարկատեսակները: Ինչ վերաբերվում է 4.5 մլն դրամի վերականգնմանը, ապա այդ գումարի դիմաց կազմակերպությունը իրականացրել է լրացուցիչ շինվերանորոգման աշխատանքներ և կատարել է լրացուցիչ ապրանքների ձեռք բերում:	
12	2007, 2008 թթ. և 2009 թ. 1-ին կիսամյակում ՀՀ պետական բյուջեից փողեր և միջին ձեռնարկատիրության զարգացմանը պետական աջակցության ծրագրի կատարման վերաբերյալ		
	Վարչակառավարչական ծախսերը կազմել են պետբյուջեով ծրագրին հատկացված միջոցների 40%, սակայն ՓՄՁ ՁԱԿ-ի կանոնադրությամբ չէին կարող գերազանցել 20%-ը: 2009 թ.՝ 2007 թ. համեմատությամբ, պահպանման ծախսերն աճել են 27.2, իսկ աշխատակազմի վարձատրությանը՝ 73.7 %-ով: ՓՄՁ սուբյեկտները վարկային երաշխավորություն ստանալու համար ներակայացրել են ստվերային գործունեության արդյունքները, իսկ ՓՄՁ-ն դրանք հիմք է ընդունել 2007, 2008 թթ. և 2009 թ. 1-ին կիսամյակում տրվել է 181 երաշխավորություն՝ 770 մլն դրամի չափով ՓՄՁ ՁԱԿ-ի կողմից կատարված տարեկան մոնիտորինգի հիմքում ընկել են ՓՄՁ սուբյեկտների ստվերային գործունեության ցուցանիշները, որոնք չեն համապատասխանում պաշտոնական հաշվետվություններին (ՊԵԿ-ի ներկայացրած) 42 սուբյեկտի մոտ իրականացված ուսումնասիրություններով պարզվել է, որ մոնիտորինգի արդյունքներով ցույց են տրվել 2.6 մլրդ դրամի ավել իրացման շրջանառության ծավալներ, իսկ աշխատատեղերի մասով՝ 184 15 ընտրանքային հարցման արդյունքներով 1.0 մլն դրամ ստացած սուբյեկտներից գործում են միայն 2-ը, մնացածը դադարեցրել են գործունեությունը 2007թ. 35 սկսնակ գործարարի տրամադրվել է 30,2 մլն դրամի, իսկ 2008 թ.՝ 41-ին 48.8 մլն դրամ	Արձանագրված խախտումները և թերությունները կքննարկվեն ՓՄՁ ՁԱԿ հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի նիստում և արդյունքների մասին լրացուցիչ կտեղեկացվի ՀՀ վերահսկիչ պալատին:	2010 թ.

ՓՄՁ սուբյեկտներին ուսուցողական, տեղեկատվական և խորհրդատվական աջակցության ծրագրերը կրել են ձևական մնույթ: Աջակցության հայտերում լրացվող գործունեության ցուցանիշները չեն համապատասխանում իրականությանը, մինչդեռ դրանց հիման վրա կազմվում են բիզնես-պլաններ և կատարվում ուսումնասիրություններ:
2007-2008 թթ. նշված աջակցության վրա ծախսվել է շուրջ 60 մլն դրամ, որոնք իրականացվել են ՄԱԶԾ-ի կողմից և դուրս են մնացել վերահսկողությունից

ՓՄՁ սուբյեկտների կողմից թողարկվող արտադրանքի շուկաներ առաջնորդման աջակցության ծրագիրն իրականացրել է ՄԱԶԾ-ն, սակայն ՓՄՁ ՋԱԿ-ի կողմից չի վերահսկվել,
2007-2008 թթ. շուրջ 50 մլն դրամի ծախսը վերահսկողությունից դուրս է մնացել

Սկսնակ գործարարներին աջակցության, տեղեկատվական, ուսուցողական, խորհրդատվական և շուկաներ առաջնորդման աջակցության ծրագրերին պետությունից հատկացված միջոցների ծախսը չի վերահսկվել
2007-2008 թթ. ՄԱԶԾ-ն տրամադրել է շուրջ 112 մլն դրամ, իսկ 2009 թ. նախատեսվել է 62 մլն դրամի ծախս

ՀՀ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱՅԻ ՆԱԽԱՐԱՐ

ՆԵՐՍԵՍ ԵՐԻՑՅԱՆ